

Datum
2025-03-17

Diarienummer
KS-2019/1423.313

Handläggare
Björn Gyllensten
Bjorn.Gyllensten2@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Detaljplan för del av Solgård 1:1 m.fl. med anledning av Tvärförbindelse Södertörn inom kommundelarna Flemingsberg, Sjödalen och Fullersta – beslut om antagande

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Detaljplan för del av Solgård 1:1 med flera antas enligt förvaltningens tjänsteutlåtande daterad den 17 mars 2025 med tillhörande antagandehandlingar bilaga 1, 2, 3, 4, 5, 6 och 7.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2017-05-31 § 43 att ge kommunstyrelsens förvaltning i uppdrag att upprätta de detaljplaner som behövs för Tvärförbindelse Södertörn.

Trafikverket planerar att bygga en ny kapacitetsstark väg som kopplar ihop väg 73 (Nynäsvägen), väg 226 (Huddingevägen) och väg E4/E20. Projektet heter Tvärförbindelse Södertörn. Trafikverket har tagit fram en vägplan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning som redovisar den nya vägens utformning, påverkan och planerade skyddsåtgärder. Trafikverkets vägplan vann laga kraft 2024-01-19.

För att Trafikverket ska kunna genomföra projektet upprättar Huddinge kommun en ny detaljplan i området kring Solgård. Inom föreslagen detaljplan föreslår Trafikverket en ny trafikplats, trafikplats Vårdkasen. Aktuell detaljplan möjliggör för Tvärförbindelse Södertörn genom att (i) upphäva stora delar av gällande detaljplaner inom planområdet då dessa strider mot vägplanen samt (ii) reglerar den kommunala vägen Regulatorvägen som en bropassage över Tvärförbindelse Södertörn.

Detaljplanen antogs av kommunfullmäktige den 22 augusti 2022, men antagandebeslutet upphävdes av Mark- och miljödomstolen med motiveringen att en miljökonsekvensbeskrivning borde ha upprättats. Inför omtaget av detaljplanen har ett antal förändringar skett vad gäller detaljplanens omfattning och innehåll. Kommunen har valt att området vid tunnelmynningen i Flemingsberg ska upprättas i en separat detaljplan, Katoden 4 med flera. Planområdet har minskats

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

till att främst omfatta Trafikverkets vägplan för Tvärförbindelse Södertörn samt att en miljökonsekvensbeskrivning tas fram inom ramen för detaljplanen.

Vägen pekas ut i gällande översiktsplan (ÖP 2050). Detaljplaneförslaget bedöms stämma överens med kommunens översiktsplan.

Föreslagen detaljplan möjliggör för ett infrastrukturprojekt som antas medföra betydande miljöpåverkan. I enlighet med mark- och miljödomstolens beslut har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram för detaljplaneområdet. En miljöbedömning har även genomförts inom ramen för Trafikverkets vägplan. Vägplan för väg 259, Tvärförbindelse Södertörn är ett fastställt och laga kraftvunnet planeringsunderlag sedan 2024-01-19.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund och syfte

Kommunstyrelsen beslutade 2017-05-31 § 43 att ge kommunstyrelsens förvaltning i uppdrag att upprätta de detaljplaner som behövs för Tvärförbindelse Södertörn. Tvärförbindelse Södertörn är av stor allmän vikt eftersom vägen är av stor betydelse för regionala och nationella transporter och kommunikationer. Vägen är av staten utpekad som riksintresse för väg.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för Trafikverkets laga kraftvunna vägplan för Tvärförbindelse Södertörn samt att möjliggöra för en ny dragning av Regulatorvägen på bro över Tvärförbindelse Södertörn. För att kunna uppfylla syftet föreslås del av flera gällande detaljplaner inom föreslaget detaljplaneområde upphävas. Detta eftersom Trafikverket endast kan genomföra vägplanen när denna inte strider mot gällande detaljplaner, vilket den gör idag. Detaljplanen syftar även till att möjliggöra för en ny dragning av kommunens väg Regulatorvägen på bro över Tvärförbindelse Södertörn.

Figur 1: Karta över planområdet (röd streckad linje)

Motiv till detaljplanens förändrade innehåll

När detaljplan för Solgård 1:1 med flera antogs den 22 augusti 2022 hade inte genomförandetiden för gällande detaljplan (Detaljplan för trafikplats Södertörnsleden/Huddingevägen, aktbeteckning 0126K-15014) gått ut. Enligt plan- och bygglagen, 4 kapitlet 39 §, får en detaljplan inte ändras eller upphävas före genomförandetidens utgång om någon fastighetsägare som berörs motsätter sig det men en ändring eller ett upphävande kan i vissa fall genomföras trots att berörda fastighetsägare motsätter sig det. Kommunen bedömde då i samråd med Trafikverket att ändringen behövdes på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt som inte hade kunnat förutses vid den tidigare planläggningen av Södertörnsleden. Då genomförandetiden för gällande detaljplan nu gått ut (genomförandetiden gick ut 2024-03-26) får gällande detaljplan ändras eller upphävas, även om fastighetsägare som berörs motsätter sig det, enligt 4 kapitlet 39 §.

Tidigare föreslogs det att fem bostadshus i Solgård skulle prövas för allmän platsmark Natur, vilket innebär att kommunen skulle lösa in marken vid ett laga kraft av detaljplanen. Motivet till det var att Trafikverket inte klarade av att uppfylla den planbestämmelse om max 55 dBA ekvivalent ljudnivå mot fasad i gällande detaljplan för trafikplats Södertörnsleden/Huddingevägen. Det föranledde att kommunen behövde lämplighetspröva bostadshusen på nytt i sin detaljplan. Dessa fem bostadshus klarade inte reglerna i förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader, varför de då föreslogs att lösas in. Antagandebeslutet över detaljplan för Solgård 1:1 m.fl. upphävdes av Mark- och miljödomstolen och inför det förnyade samrådet är dessa fem bostadshus inte med i planområdet, vilket innebär att bostadshusen inte föreslås att prövas för allmän platsmark Natur. Anledningen till att de fem bostadshusen inte är med i planområdet är att kommunen och Trafikverket bedömer att den gällande detaljplanens bullerbestämmelse inte står i strid mot den laga kraftvunna vägplanen (Väglagen §14). Det resulterar i att Trafikverket, genom sin laga kraftvunna vägplan, erbjuder förvärv av dessa fem bostäder. Detta i enlighet med Väglagens (1971:948) och Infrastrukturpropositionens (1996/97:53) regler. Om bostadsägaren tackar nej till förvärv kommer lokala bullerdämpande åtgärder att erbjudas av Trafikverket.

Planprocessen

Kommunstyrelsen beslutade 2017-05-31 § 43 att ge kommunstyrelsens förvaltning i uppdrag att upprätta de detaljplaner som behövs för Tvärförbindelse Södertörn. Detaljplan för Solgård 1:1 m.fl. var på:

- samråd 2021-02-22 till 2021-03-31
- granskning 2022-02-25 till 2022-03-25
- antogs i kommunfullmäktige 2022-08-22
- antagandebeslutet upphävdes av Mark- och miljödomstolen 2023-02-23
- förnyat samråd 2024-10-14 till 2024-11-12
- förnyad granskning 2025-02-06 till 2025-03-10

Detaljplanen bedrivs med utökat förfarande med PBL:s lydelse från den 2 januari 2015.

Förnyade samrådet

Flera remissinstanser lämnade inte några synpunkter. Inkomna yttranden från remissinstanser var till stor del redaktionella synpunkter, upplysningar och önskan om förtydliganden i planhandlingarna. Både remissinstanser, sakägare och övriga yttrade att de motsatte sig detaljplanen och Trafikverkets vägplan. Många yttranden handlade om aspekter som Trafikverket ansvarar för och många yttranden berörde frågor om klimat och miljö. Yttranden från sakägare handlade också om buller och inlösen av privata fastigheter.

Följande förändringar genomfördes bland annat med hänsyn till synpunkterna i det förnyade samrådet:

- Planhandlingarna justerades avseende redaktionella synpunkter, till exempel för felstavning, felaktigt benämnda platser och felaktig meningsuppbyggnad.
- Planbeskrivningen tydliggjordes med vilka naturvärden och förorenade områden som omfattas av detaljplanen, vilka lokala åtgärdsplaner som finns för dagvatten samt att fjärrvärmeledningarna finns inom planområdet.
- Plankartan tydliggjordes med upphävandeytor för detaljplanerna 0126K-9127 (D), 0126K-10684 (E) och 0126K-99 (F) med inzoomade bilder över dessa ytor i plankartan.

Förnyade granskningen

Flera remissinstanser har inte lämnat några synpunkter. Inkomna yttranden från remissinstanser handlade till stor del om redaktionella synpunkter och upplysningar. Både remissinstanser och sakägare yttrade att de motsatte sig detaljplanen och Trafikverkets vägplan. Många yttranden handlade om aspekter som Trafikverket ansvarar för och många yttranden berörde frågor om hälsa, klimat och miljö. Yttrande från sakägare handlade också om buller, trafik, inlösen av privata fastigheter och kommunala planeringsprocessen.

Följande revideringar gjordes bland annat med anledning av synpunkterna i den förnyade granskningen:

- Planbeskrivningen justeras avseende redaktionella synpunkter, till exempel felstavning och felaktigt benämnda platser.
- Planbeskrivningen kompletteras med förtydliganden avseende detaljplanens genomförande och fastighetsrättsliga konsekvenser.

Planområdet

Planområdet ligger cirka 1,5 kilometer söder om Huddinge centrum och cirka 1 kilometer nordöst om Flemingsbergs Centrum. Planområdet angränsar i norr till befintliga bostadsområden i Solgård och i Vårdkasen, i öster till Flemingsbergs naturreservat, i söder till Flemingsbergs industriområde, samt i väster till Flemingsbergs gård och Glömstadalen. Planområdet består främst utav

Huddingevägen (väg 226), järnvägsspår (Västra stambanan), kommunala vägar, öppen mark och skogspartier.

Riksintressen

I planområdet finns riksintresse för planerad väg (MB 3 kap 8 §), Tvärförbindelse Södertörn. Detaljplanen är förenlig med riksintresset.

Kulturmiljö

I väster omfattar planområdet en mindre del av Glömstadalen. Det är en långsträckt smal dalgång som löper från Masmoberget i väster till Flemingsbergsviken i öster. Den uppodlade dalgången utgör den sista resten av odlingslandskapet kring Glömsta och Flemingsbergs gård. På en höjd i Glömstadalen, väster om planområdet, ligger Flemingsbergs gård. Denna uppfördes på 1790-talet med huvudbyggnad, flyglar och omgivande park som bildar en liten rest av den tidigare herrgårdsmarken. Gården med närliggande kolonilotter utgör ett tätortsnära grönområde.

I nordväst gränsar detaljplanen till den så kallade ”runda villan” vid Annerstavägen. Byggnaden uppfördes år 1955 efter ritningar av arkitekten Valdemar Hagström. Byggnaden är unik med sin runda form och med ytskikt typiska för 1950-talet. Byggnaden innehar skyddsbestämmelser i gällande detaljplan.

Öster om planområdet finns naturreservatet Flemingsbergsskogen. Flemingsbergsskogens naturreservat utgör ett av de höglänta områden där sannolikheten för att påträffa okända tillfälliga bosättningar från stenåldern är stor.

Påverkan och inverkan på kulturmiljön inom planområdet och i närheten av planområdet är en konsekvens av Trafikverkets vägplan, som detaljplanen möjliggör. Flemingsbergs gård och Runda villan bevaras. Intrånget i Flemingsbergsskogens naturreservat och Flemingsbergsdalens våtmarksanläggning blir litet. Trots detta kommer kulturmiljöerna i närområdena att påverkas negativt av Tvärförbindelse Södertörn. Den nya vägen kommer få ett dominant uttryck i miljön och öka mängden buller samt öka barriäreffekten på platsen.

Naturvärden

Inom planområdet finns mindre ytor av naturmark med vissa, påtagliga och höga naturvärden. Större delen av planområdet utgörs av befintlig infrastruktur och hårdgjorda ytor som saknar naturvärden. Planområdet angränsar i öster till större sammanhängande naturområden med rik biologisk mångfald såsom Flemingsbergsskogens naturreservat, sjön Orlången och en anlagd våtmark. Flemingsbergsskogens naturreservat är ett av Huddinge kommuns största sammanhängande skogsområden och är skyddat som naturreservat. Områdets naturvärden är kopplade till att området är förhållandevis stort och sammanhängande och att området innehåller ett flertal olika skogstyper. Planområdet ligger cirka 200 meter från naturreservatets norra delar.

Genom planområdet löper diket i Flemingsberg. I diket finns det ett utpekat spridnings samband för groddjur. Diket är cirka 500 meter långt och delvis kulverterad. Det korsar väg 226 och Västra stambanan genom en kulvert. Inga rödlistade eller ovanliga arter har påträffats i diket och diket bedöms därför ha ett lågt värde som naturmiljö (Trafikverket, 2020).

Planområdet ligger inte inom något utpekat spridningssamband för ädellöv eller barrskog.

Påverkan och inverkan på stads- och landskapsbild inom planområdet och i närheten av planområdet är en konsekvens av Trafikverkets vägplan, som detaljplanen möjliggör. Detaljplanens genomförande bedöms medföra små till måttliga negativa konsekvenser eftersom ianspråktagen naturmark endast utgörs av mindre områden. Störning från infrastruktur inom planområdet bedöms medföra små till märkbara negativa konsekvenser. Planens genomförande bedöms medföra liten till måttlig påverkan på ekologiska spridningssamband.

Stads- och landskapsbild

Planområdet upptas idag på ett betydande sätt av statlig infrastruktur med Västra stambanan och Huddingevägen. Vidare har området länge varit föremål för planering för ytterligare statlig infrastruktur. Gällande detaljplan från 2009 möjliggör för en statlig tvärled, så kallade Södertörnsleden, på liknande områden som aktuellt planförslag. Tvärförbindelse Södertörn kommer genom sin bredd, höjd och sitt influensområde bekräfta och ytterligare dominera området av statlig infrastruktur. Inom ramen för vägplanen kommer Huddingevägen att breddas och tydligare framträda i landskapet.

Påverkan och inverkan på stads- och landskapsbild inom planområdet och i närheten av planområdet är en konsekvens av Trafikverkets vägplan, som detaljplanen möjliggör. Tvärförbindelse Södertörn kommer skära genom oexploaterade områden vid Solgård, Vårdkasen och Glömsta och förändra platsens funktion och uppfattning. Den nya vägen kommer i allmänhet och med trafikplats Vårdkasen i synnerhet att dominera platsen. Buller och visuella störningar från en ny väg kan påverka upplevelsekvantiteter som skogskänsla, lugn, tystnad, rofylldhet och natur- och kulturupplevelser. Särskilt känsligt för påverkan är upplevelsevärden kring Flemingsbergs gård med omgivande jordbrukslandskap.

Rekreation och friluftsliv

Planområdet har närhet till flertalet rekreationsområden, såsom bland annat Flemingsbergsskogens naturreservat, Glömstadalen, Flemingsbergs gård, Visättra idrottsplats med mera. Det går även en vandringsled i öst-västlig riktning i Flemingsbergsskogens kant, Huddingeleden, som korsar planområdet. Denna är utmärkt som övrig kulturhistorisk lämning eftersom det är en äldre landsväg som övergavs på 1850-talet. Flemingsbergsdalens våtmarksanläggning är ett annat viktigt rekreationsområde som är lättillgängligt och välbesökt. Trafikverkets vägprojekt gör intrång och förändrar tillgängligheten till dessa områden.

Påverkan och inverkan på rekreation och friluftsliv inom planområdet och i närheten av planområdet är en konsekvens av Trafikverkets vägplan, som detaljplanen möjliggör. Trafikverket gör bedömningen angående konsekvenser på rekreation och friluftsliv att det ökade bullret och den visuella störningen av vägen påverkar attraktiviteten för de tätortsnära rekreationsområdena Glömsta/Kästa och Flemingsbergsdalens våtmarksanläggning. Tvärförbindelse Södertörn utgör även en visuell och fysisk barriär mellan områdena och fragmenterar befintliga stigsystem. Passagen mellan rekreationsområdena underlättas genom föreslagen landskapsanpassning där Huddingeleden leds om med en gen koppling från Regulatorvägen ner till våtmarken. Den negativa effekten och konsekvensen bedöms som måttlig.

Strandskydd

Inget strandskydd finns i planområdet.

Markavvattning

Det finns inga kända markavvattningsföretag i planområdet.

Detaljplanen

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för Trafikverkets vägplan för Tvärförbindelse Södertörn samt att möjliggöra för en ny dragning av Regulatorvägen på bro över Tvärförbindelse Södertörn. För att kunna uppfylla syftet föreslås flera gällande detaljplaner inom föreslaget detaljplaneområde upphävas eller regleras med ny detaljplan. Detta eftersom Trafikverket endast kan genomföra vägplanen när denna inte strider mot gällande detaljplaner, vilket den gör idag.

Följande delar av eller hela gällande detaljplaner upphävs eller regleras med ny detaljplan:

- Detaljplan för trafikplats Södertörnsleden / Huddingevägen, 0126K-15014
- Stadsplan för del av fastigheten Flemingsberg 8:1, 0126K-5130
- Detaljplan för Fornborgsområdet II, 0126K-12040
- Stadsplan för Västra Solgård, 0126K-10684
- Stadsplan för VÄG 226, 0126K-9127
- Byggnadsplan för del av Flemingsberg 1:1, 0126K-99
- Stadsplan för Östra Flemingsbergs industriområde delplan I, 0126K-10333
- Detaljplan för Kv Katoden mm, 0126K-12248

Detaljplanen i sig föreslår ingen statlig väginfrastruktur, men upphävandet av gällande detaljplaner är ett möjliggörande av Tvärförbindelse Södertörn som kommer innebära ny väginfrastruktur inom detaljplaneområdet, och i Flemingsberg. Inom detaljplaneområdet tillkommer en av Tvärförbindelse Södertörns åtta trafikplatser, trafikplats Vårdkasen. Vid trafikplats Vårdkasen ska väg 259 korsa Västra stambanan och väg 226 både på ramper och i en kortare tunnel, kallad Solgårdstunneln. Ramperna ska förbinda väg 259 med väg 226. Inom detaljplaneområdet kommer väg 259 vara en mötesfri motortrafikled med två körfält i vardera riktningen. Mellan trafikplats Kästa och trafikplats Vårdkasen

får vägen ett tillkommande körfält (additionskörfält). Som en konsekvens av trafikplats Vårdkasen sker också en justering och breddning av väg 226 (Huddingevägen).

Gatustruktur

Detaljplanen reglerar en ny dragning av Regulatorvägen, som idag går i markplan och saknar gång- och cykelväg, till att gå över Tvärförbindelse Södertörn med sidoförlagd gång- och cykelväg. Regulatorvägen, som idag ansluter Flemingsbergsdalen och Solgård via Tellusvägen, kommer att sidoförflyttas så att denna ansluter över Tvärförbindelse Södertörn via Mercuriusvägen. På Regulatorvägen kan bil-, buss-, gång- och cykeltrafik inrymmas. Gång- och cykelkopplingen som idag förbinder Solgård och Flemingsbergsdalen, som finns cirka 300 meter väster om Regulatorvägen, kommer tas bort och flyttas till bron. Detaljplanen reglerar även att gående och cyklister kommer förutom att kunna röra sig mellan Solgård och Flemingsbergsdalen även kunna angöra bron österifrån via Huddingeleden och våtmarksområdet.

Figur 2: Vy mot trafikplats Vårdkasen. Regulatorvägen ses till öster i bild (Bild: Trafikverket, fastställelsehandling).

Dagvatten

Framtagen dagvattenutredning för föreslagen vägdragning av Regulatorvägen visar att den föreslagna dagvattenhanteringen uppnår fördröjningskraven och att föreslagen rening i gräsbeklädda slänter samt vägdiken beräknas minska mängderna och koncentrationerna för samtliga föroreningar, eller att dessa är oförändrade. Upprättandet av en kommunal vägbro inom utredningsområdet bedöms inte påverka recipientens möjlighet att uppnå miljö kvalitetsnormen (MKN). Den framtida vägbron bedöms kunna uppföras utan att skära av avrinningsvägar vid händelse av skyfall genom åtgärder som kulvertering eller uppförande på pelare.

Enligt Trafikverket kommer föroreningsbelastningen på Orlången efter exploatering av Tvärförbindelse Södertörn minska för samtliga föroreningar förutom krom. Ökningen av krom bedöms vara försumbar och det är osannolikt att detta kan påverka möjligheten att uppnå MKN.

Sammantaget bedöms därmed recipientens MKN som möjlig att uppnå.

Buller

Framtagen bullerutredning visar att det är utbyggnaden av Tvärförbindelse Södertörn som har störst inverkan på ljudutbredningen i en jämförelse mellan nuläget och prognosåret. Trots att det tillkommer en stor trafikled och trafikmängderna ökar i framtiden så blir antalet bostadsbyggnader inom utredningsområdet som beräknas få ljudnivåer över 55 dBA ekvivalent och/eller 70 dBA maximal ljudnivå elva stycken färre än i nuläget. Detta beror till stor del på de vägnära bullerskyddsåtgärder som görs vid utbyggnaden av Tvärförbindelse Södertörn. Bullerskyddsskärmarna har stor effekt på bostäderna väster om Huddingevägen där ljudutbredningen blir betydligt lägre än i nuläget. På den östra sidan om Huddingevägen beräknas de ekvivalenta ljudnivåerna bli högre än i nuläget i den södra delen, i området närmast Tvärförbindelse Södertörn.

I nuläget är Gamla Tullingevägen en genomfartsväg som bland annat trafikeras av bussar. I framtiden stängs vägen för genomfart vilket medför att vägen blir en lokalgata med betydligt mindre trafik än i nuläget. Detta gör att bostäder som tidigare fick överskridande av riktvärden på grund av denna väg inte längre påverkas i samma utsträckning. Antalet bostäder där riktvärdena överskrids på grund av kommunala vägar minskar därför gentemot nuläget i närheten av den nya detaljplanen.

På den östra sidan om Huddingevägen beräknas sex bostadsbyggnader inom utredningsområdet få mer än 70 dBA maximal ljudnivå vid markplan från kommunala vägar vid prognosåret. Dessa sex bostadsbyggnader får mer än 70 dBA maximal ljudnivå från kommunala vägar även i nuläget. Då trafiken förväntas bli oförändrad på dessa vägar, sker det ingen förändring av ljudnivån till följd av detaljplanen.

Inga bostadsbyggnader inom utredningsområdet får mer än 55 dBA ekvivalent ljudnivå från kommunala vägar vid prognosåret. Flertalet fastigheter får dock ekvivalenta ljudnivåer över 55 dBA vid fasad i prognosåret från statliga vägar. Fem av dessa fastigheter i Solgård (Merkurius 10, 11, 12 samt Mars 3 och 4) erbjuds förvärv av Trafikverket. Om de tackar nej erbjuds fastighetsägaren fastighetsnära bullerdämpande åtgärder av Trafikverket.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Detaljplan för Solgård 1:1 med flera antogs av kommunfullmäktige den 22 augusti 2022 (KS-2019/1423). Antagandebeslutet upphävdes av Mark- och miljödomstolen (P 6580–22, 2023-02-23) med hänvisning till att det saknades en miljökonsekvensbeskrivning. I den upphävda detaljplanen för Solgård 1:1 med flera bedömde kommunen att detaljplanen inte förväntas innebära några försämringar på MKN vatten samt att de ökade bullernivåer som till följd av de

nya vägarna i området sker till betydande del av Trafikverkets anläggningar och inte av Huddinge kommuns vägar. Den främsta miljöpåverkan sker från Trafikverkets vägplan.

Mark- och miljödomstolen ansåg att kommunen inte kan begränsa undersökningen och bedömningen av detaljplanens miljöpåverkan endast till att avse delar av planen som omfattas av det kommunala huvudmannaskapet. Därtill ansåg mark- och miljödomstolen att detaljplanen är ett i förhållande till vägplanen självständigt instrument som ger upphov till långtgående rättsverkan och att kommunen inte haft fog för sin slutsats att detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan utifrån att endast en del av detaljplanen ska bedömas, eller att miljöpåverkan från trafikleden ändå kommer att prövas genom vägplanen. Mark- och miljödomstolen ansåg att Trafikverkets miljökonsekvensbeskrivning sammantaget visar att även genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan då detaljplanen möjliggör en trafikled med fyra körfält bland annat genom tätbebyggt område. Genom vägens placering intill naturmark uppstår betydande barriäreffekter som behöver utredas.

Kommunen gör utifrån mark- och miljödomstolens dom bedömningen att föreslagen detaljplan möjliggör ett infrastrukturprojekt som antas medföra betydande miljöpåverkan. I enlighet med mark- och miljödomstolens beslut tas en miljökonsekvensbeskrivning fram för hela detaljplaneområdet. Miljöpåverkan från Trafikverkets vägplan har prövats och fastställts i samband med att vägplanen vann laga kraft 2024-01-19.

Den samlade bedömningen i miljökonsekvensbeskrivningen för detaljplanen visar att genomförandet av föreslagen detaljplan, som förväntas leda till genomförandet av Tvärförbindelse Södertörn, beräknas leda till ökade bullernivåer i anslutning till planområdet. De ökade bullernivåerna bedöms därför ge en mindre negativ påverkan på befintliga bostadsfastigheter, men även inverka negativt på upplevelsen av rekreation och friluftsliv i närområdet. Ökade bullernivåer medför även en negativ påverkan på naturmiljön.

Detaljplanens genomförande bedöms även ge negativ påverkan på friluftsliv och rekreation, då Hudingeleden i planförslaget ges en något mindre attraktiv sträckning än i nuläget.

Ianspråktagandet av naturmiljö ger en negativ påverkan, dels genom att naturmark ersätts av infrastruktur, dels genom den ökade fragmentering och barriäreffekter som planförslaget medför.

Den ökade trafiken längs tvärförbindelsen medför risk för överskridande av luftkvalitetsnormen för partiklar (PM₁₀). Överskridandet sker främst inom vägbaneområdet. En del bostäder utmed Tvärförbindelse Södertörn kommer utsättas för en ökad exponering av partiklar vilket kan ge långsiktiga skador för människors hälsa. Exponeringen vid dessa bostäder är varaktig.

Föroreningsbelastningen på Orlången efter genomförandet av vägplanen för Tvärförbindelse Södertörn och vägbron för Regulatorvägen bedöms inte påverka recipientens möjlighet att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten. Med

föreslagen rening i gräsbeklädda slänter samt vägdiken beräknas mängderna och koncentrationerna för samtliga föroreningar minska eller vara oförändrade.

Analys av olycksrisker kopplade till farligt gods visar att utformning och planerade skyddsåtgärder gör att risknivåerna är låga.

Tidplan

Förnyat samråd genomfördes mellan den 14 oktober – 12 november 2024.

Förnyad granskning genomfördes mellan 6 februari – 10 mars 2025.

Antagande planeras ske i Kommunfullmäktige den 26 maj 2025.

Genomförande

Genomförandetiden är tio år från den dag detaljplanen vinner laga kraft.

Huddinge kommun är huvudman för Regulatorvägen. Trafikverket är huvudman för det statliga vägnätet (Tvärförbindelse Södertörn och Huddingevägen). Kommunen och Trafikverket ansvarar för driften av sina respektive anläggningar.

Trafikverket ansvarar för uppförande av samtliga väganläggningar inom detaljplaneområdet, inklusive den kommunala vägen Regulatorvägen. I huvudprojektet för Tvärförbindelse Södertörn har ett genomförandeavtal upprättats mellan Huddinge kommun och Trafikverket som reglerar frågor som ersättning, kostnader, tillfälligt nyttjande, intrång på kommunala fastigheter, uppförande av kommunala anläggningar med mera. Avtalet beslutades i kommunfullmäktige (2022-05-16 § 9).

Eftersom kommunen främst upphäver gällande detaljplaner tas den marken i anspråk genom Trafikverkets vägplan. Det innebär att det åligger på Trafikverket att kompensera och föra dialog med fastighetsägare.

Trafikverket bedömer att byggnation av Tvärförbindelse Södertörn tidigast kan påbörjas 2025 och att hela projektet tar cirka tio år att bygga ut. Utbyggnaden sker i etapper och antalet år Trafikverket är på varje plats och bygger redovisas i deras vägplan.

Förvaltningens synpunkter

Tvärförbindelse Södertörn är utpekad som riksintresse och angelägen för Huddinge genom att den möjliggör för förbättrade resmöjligheter för bilresenärer, tung trafik, cyklister och gångtrafikanter på Södertörn. Utifrån detta bedömer förvaltningen att detaljplanen stämmer överens med det kommunala intresset för området samt överväger de enskilda och allmänna intressena som redovisas nedan.

De allmänna intressena mot Tvärförbindelse Södertörn handlar dels om att bevara grönska- och rekreationsområden och kulturvärden i och i anslutning till Tvärförbindelse Södertörn, dels de allmänna intressena att bevara landskapsbilder i anslutning till Glömstadalen och Flemingsbergsdalens våtmarksanläggning. Vidare finns enskilda intressen mot vägen genom ökade bullervärden i anslutning till bostäder i bland annat Solgård. Mot ovanstående står det allmänna intresset att

möjliggöra för en ny statlig väg som är av riksintresse och vunnit laga kraft efter regeringsbeslut.

Detaljplaneförslaget stämmer överens med översiktsplan 2050.

Avvägande avseende hållbarhet

Utbyggnation av Tvärförbindelse Södertörn kommer innebära en negativ påverkan på miljön. Uppförande av denna väg kommer bli dominerande och sätta spår i landskapet. Trafikverket har upprättat en miljökonsekvensbeskrivning för att redogöra för omfattning av, hur de hanterar och hur de kompenserar för projektets miljöpåverkan.

Framtagen miljökonsekvensbeskrivning inom ramen för detaljplanarbetet visar att detaljplanens konsekvenser, i relation till relevanta nationella och globala hållbarhetsmål, delvis motverkar miljömål, delvis går i miljömålets riktning. Detaljplanen går i riktning med det nationella miljömålet grundvatten av god kvalitet. Detaljplanen motverkar miljömålet frisk luft. Detaljplanen både går i riktning med och motverkar miljömålen god bebyggd miljö respektive ett rikt växt- och djurliv. Att detaljplanen både går i riktning med samt motverkar dessa två nationella miljömål beror på att det uppstår negativa konsekvenser till följd av utbyggnaden av Tvärförbindelse Södertörn, samtidigt som åtgärder tas för att mildra dessa negativa konsekvenser.

Avvägande avseende barnkonventionen

Tvärförbindelse Södertörn kommer skära genom befintliga bostads- och naturområden. Den nya vägen kommer skapa nya barriäreffekter. Påverkan på barn och unga kommer främst ske från projektet Tvärförbindelse Södertörn och inte detaljplanen då den enkom reglerar vägplanens ytor. Trafikverket har upprättat en socialkonsekvensbeskrivning. I det arbetet har Trafikverket genomfört dialoger med skolor i närområdet. Tvärförbindelse Södertörn kommer skapa planskilda korsningar och förbättra gång- och cykelvägarna. Trafikverket följer rådande riktvärden för buller och vägen placeras i tunnel under Flemingsbergsskogens naturreservat. I och med dessa aspekter bedöms trafiksäkerheten bli god och att Trafikverket har tagit hänsyn till barn och unga i detta delområde.

Särskild sammanställning av den strategiska miljöbedömningen enligt Miljöbalkens 6 kapitel 16 §

Enligt MB 6 kap 16 § i ska kommunen efter granskningstiden redovisa en särskild sammanställning. Syftet är att sammanfatta hela miljöbedömningen, det vill säga processen från det att arbetet med planen och miljöbedömningen startade, till det att den färdiga planen och miljökonsekvensbeskrivningen ska antas.

Sammanställningen ska enligt lagstiftningen beskriva:

- Hur miljöaspekterna har integrerats i planen
- Hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samråd har beaktats

- Skälen till att planen har antagits i stället för de alternativ som varit föremål för övervägande
- Åtgärder som avses att vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför

Samråd

I detaljplanens förnyade samrådsskede hölls ett avgränsningssamråd med Länsstyrelsen angående undersökning och avgränsning av betydande miljöaspekter. De miljöaspekter som bedöms vara betydande och som har konsekvensbedömts är:

- Rekreation och friluftsliv, med fokus riksintresse friluftsliv
- Naturmiljö
- Buller
- Luftkvalitet
- Vattenmiljö, miljö kvalitetsnormer för Orlången
- Risk kopplat till transporter av farligt gods

Efter genomfört förnyat samråd har planhandlingarna justerats avseende redaktionella synpunkter. Förnyade samrådet föranledde inga förändringar i miljökonsekvensbeskrivningen.

Granskning

Efter genomförd förnyad granskning har planhandlingarna justerats avseende redaktionella synpunkter. Planbeskrivningen kompletteras även med förtydliganden avseende detaljplanens genomförande och fastighetsrättsliga konsekvenser.

Förnyade granskningen föranledde inga förändringar i miljökonsekvensbeskrivningen.

Hur miljöaspekterna har integrerats i planen eller programmet

Alla miljöaspekter som identifierades i avgränsningssamråd med Länsstyrelsen har beskrivits i planbeskrivningen samt utretts i samband med framtagandet av detaljplanchandlingar. Tidigare framtaget underlag, till exempel miljökonsekvensbeskrivningen som togs fram inom ramen för vägplanen för Tvärförbindelse Södertörn, har också integrerats i detaljplanen.

Hur hänsyn har tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter

Tvärförbindelse Södertörns utformning är fastställd och kan inte justeras som en följd av framtagna miljökonsekvensbeskrivning inom ramen för detaljplanen. Likaså är miljökonsekvenserna av Tvärförbindelse Södertörn utredda och bedömda inom ramen för vägplanen. Även försiktighetsmått och skyddsåtgärder är fastställda genom vägplaneprocessen.

Det finns däremot aspekter som detaljplanen kan påverka eller verka för avseende hänsyn till framtagna miljökonsekvensbeskrivning. Detaljplanen möjliggör för ett

bibehållande av vandringsleden Huddingeleden som är viktig för möjligheten till rekreation och friluftsliv. Detta möjliggörs genom att leden kan förläggas på den kommunala bro som föreslås gå över Tvärförbindelse Södertörn. Upprättandet av en kommunal vägbro inom detaljplanen bedöms inte påverka Örlångens möjlighet att uppnå miljö kvalitetsnormer för vatten. Med föreslagen rening i gräsbeklädda slänter samt vägdiken beräknas mängderna och koncentrationerna för samtliga föroreningar snarare minska eller vara oförändrade. Den framtida vägbron bedöms inte öka risken för översvämningar. Föreslagen kommunal vägbro möjliggör inte för ett ökat trafikflöde i samband med dess uppförande, och därmed inte bullerökningar eller försämrade luftkvalitet i Solgård.

Inkomna synpunkter under förnyade samrådet och förnyade granskningen har till stor del berört vägplanen för Tvärförbindelse Södertörn. Dessa har inte kunnat tas hänsyn till i detaljplanen och har skickats vidare till Trafikverket för kännedom. Detaljplanen har tagit hänsyn till de synpunkter som inkommit under förnyade samrådet och förnyade granskningen gällande förtydligande av handlingar och redaktionella felaktigheter.

Skälen för att planen har antagits i stället för de alternativ som övervägts

Vägplanen för Tvärförbindelse Södertörn är fastställd och vann laga kraft 2024-01-19. Det begränsar möjligheten att utreda rimliga alternativ till det aktuella detaljplaneförslaget. Kommunen har i sin planläggning inte möjlighet att påverka vägplanens utformning och planförslagets utformning behöver överensstämma med den fastställda vägplanen om vägplanen ska kunna genomföras.

Kommunens utrymme till att identifiera, beskriva och bedöma rimliga alternativ begränsas till ett fåtal plantekniska alternativ som alla möjliggör vägplanen. Dessa alternativ har bedömts medföra samma miljökonsekvenser, då konsekvenserna i samtliga fall härrör från vägplanens genomförande. Kommunen bedömer att utredning kring alternativ kan anses vara tillgodosett såsom det är utrett i Trafikverkets vägplan, där tillhörande miljökonsekvensbeskrivning utrett miljökonsekvenserna i det fall att vägplanen inte skulle genomföras.

Åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför

Kommunen kommer i kommande projekteringsskede för den kommunala bron säkerställa plats för föreslagna dagvattenåtgärder och föreslagen omdragning av Huddingeleden, samt beakta skyfallsstråk som berör Regulatorvägen.

Trafikverket ansvarar för att följa upp betydande miljöpåverkan som genomförandet av vägplanen medför. Inom detaljplanens område, för de ytor som upphävs, gäller detta samtliga miljöaspekter som identifierades i avgränsningssamrådet.

Information om att detaljplanen antagits

Enligt 6 kap. 16 § miljöbalken ska den särskilda sammanställningen och detaljplanen göras tillgängliga för dem som deltagit i samrådet. Kommunen kommer tillgängliggöra detaljplanen och informera om antagandet genom att

lägga ut den antagna planen på kommunens webbplats (www.huddinge.se). Den särskilda sammanställningen som redovisats i detta tjänsteutlåtande kommer också att läggas ut på kommunen webbplats. Protokollet från kommunfullmäktige om planens antagande kommer att annonseras på kommunens anslagstavla och berörda myndigheter informeras om att detaljplanen antagits.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Väg- och gatuutbyggnaden, uppförande av tekniska byggnader, inlösen av fastigheter eller kompensation för fastighetsnära åtgärder till följd av höga bullervärden samt kompensation för intrång på privata fastigheter bekostas och utförs av Trafikverket. Kommunen står inte för några kostnader avseende ovanstående.

Kommunen står för kostnader för att upprätta detaljplaner och upphävande av detaljplaner för Tvärförbindelse Södertörn. Fem detaljplaner eller upphävande av detaljplaner är laga kraft, en är antagen men överklagad och denna detaljplan är pågående. Sammanlagt bedöms kommunens kostnad för att ta fram nödvändiga detaljplaner och upphävanden uppgå till cirka 8 miljoner kronor vilket ryms inom ram, varav cirka 6,2 miljoner kronor är upparbetade.

Utöver ovanstående innebär förslaget inga juridiska eller ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Camilla Broo
Kommundirektör

Mats Hermansson
Samhällsbyggnadsdirektör

Bilagor

- Bilaga 1. Plankarta – antagandehandling
- Bilaga 2. Planbeskrivning – antagandehandling
- Bilaga 3. Granskningsutlåtande, förnyad granskning
- Bilaga 4. Samrådsredogörelse, förnyat samråd
- Bilaga 5. Samrådsredogörelse
- Bilaga 6. Granskningsutlåtande
- Bilaga 7. Miljökonsekvensbeskrivning

Beslutet ska skickas till

Akten
Trafikverket